МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Северная Осетия - Алания
Пригородный муниципальный район Республики Северная Осетия - Алания
Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Средняя общеобразовательная школа имени Ивана Сергеевича Багаева с. Сунжа»
Пригородного муниципального района Республики Северная Осетия – Алания

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
МО начальных классов	Заместитель директора по УВР	Директор
Джабиева З. В.	Тедеева С. В.	Бестаева И. П.
Приказ №1 от «26» августа 2023 г.	Приказ № 1 от «28» августа 2023 г.	Приказ №1 от «30» августа 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета «Родной язык «Абетæ»»
для обучающихся 1 класса

Составила учитель начальных классов
высшей квалификационной категории: Джабиева З. В.

с. Сунжа 2023 г.

Тематикон пълантæ

1-аг кълас

Урочы номыр. Ныхасы темæтæ	**Урочы темæ**	**Фæлхатгæнинаг æрмæг**	**Скъоладзауты архайды хуызтæ**	**Нымæц**	
1-аг урок. **Мæ райгуырæн бæстæ – Ирыстон**	1-æм сентябрь – ног ахуыры аз. Зонындзинæдты бæрæг-бон. «Абетæ»-йы чиныг – фыццаг ахуыргæнæн чиныг ирон æвзагæй. Ныхас. Къухфыстытимæ базонгæ кæнын. Бацамонын фыссыны æгъдæуттæ. Амонын фыссын раст, даргъ, зулаив хахх къухфысты нарæг æмæ уæрæх рæнхъытыл.		Хъусын, æмбарын(аудировани) æмæ иронау раст дзурын. -раст бадын, фысгæйæ тетрад партæйыл раст æвæрын.		
2-аг урок. **Нæ кълас.** **Мæ ахуыргæнæг.** **Ахуыргæнæн дзауматæ.**	Скъола. Дзургææмæ фысгæныхас. Хъуыдыйад (иумæйаг æмбарынад), схемæйæ йæ нысан кæнын. Дзургææмæ фысгæныхас. Хъуыдыйад (иумæйаг æмбарынад). Амонын фыссын раст, даргъ, зулаив хахх. Амонын фыссын раст, цыбыр, зулаив хахх.	Дзургææмæ фысгæ ныхас. Хъуыдыйад схемæйæ бæрæг кæнын. Æмдзæвгæ «Скъоламæ». Л. Модзалевский	Иртасын дзургæ æмæ фысгæ ныхасы хицæндзинæдтæ. -хъусын, æмбарын(аудировани) æмæ иронау раст дзурын. -аразын цыбыр диалогтæ. -зонынхъуыдыйадæн схемæаразын. -раст бадын, фысгæйæ тетрад партæйыл раст æвæрын. -дамгъæйы элементтæ раст фыссын.		

3-аг урок. **Сывæллæтты хъæзтытææмæ хъазæнтæ.**	Хъуыдыйад æмæдзырд(схемæтæ аразын). Амонын фыссын раст, даргъ, зулаив хахх дæлæрдыгæй къæлæтимæ.	Хъуыдыйад æмæ дзырд (схемæтæ аразын). Диалог аразын.	-Хъусын, æмбарын(аудировани) æмæ иронау раст дзурын. -аразын диалогтæ. -зонындзырдæн кæнæ хъуыдыйадæн схемæаразын; -раст бадын, фысгæйæ тетрад партæйыл раст æвæрын. - дамгъæты элементтæ раст фыссын.		
4-æм урок. **Бинонтæ. Хæдзары æгъдау**	Хъуыдыйад æмæ дзырд. Дамгъæйы сæйраг элементтæ.Амонын фыссын раст, даргъ, зулаив хахх дæлæрдыгæй æлхынцъимæ.	Хъуыдыйад æмæ дзырд (схемæтæ аразын)	- Дзырд æмæ хъуыдыйад кæрæдзийæ хицæн кæнын; -дзырдæн æмæ хъуыдыйадæн схемæ аразын . -хъуыдыйады мидæг дзырдты нымæц бæрæг кæнын; -дамгъæты элементтæ фыссын. -агурын æмæ анализ кæнын зонын хи уагъд рæдыдтытæн.		
5- æм урок. **Цæхæрадоны æмæ дыргъдоны.**	Дзырд æмæ уæнг, схемæтæ сын аразын. Амонын дамгъæты сæйраг элементтæ фыссын.	Халсарты æмæ дыргъты нæмттæ. Дзырд æмæ уæнг (схемæтæ аразын)	-Аразын дзырдæн кæнæ хъуыдыйадæн схемæ. -зонындзырд уæнгтыл дих кæнын. -арæхсынсхемæмæ гæсгæ дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ аразын.		
6- æм урок. **Дуне дзаг у алыхуызон мыртæй. Цæрæгойтæ.**	Хъуыдыйад. Дзырд. Уæнг. Мыр. Цавд. Ддамгъæты сæйраг элементтæ.	Хæдзарон фос æмæ мæргътæ. Хъæддаг сырдтææмæ цъиутæ. Дзырд. Уæнг. Хъæлæсон	Дзырд уæнгтыл дихкæнын. -раст дзурын мыртæ (артикуляци). -дамгъæты элементтæ раст фыссын; -аразынхъуыдыйæдтæ æмæ чысыл радзырдтæ.		

		мыртæ (схемæтæ аразын).			
7-æм урок. **Афæдзы афонтæ, мæйтæ, къуырийы бонтæ.**	Хъуыдыйад. Дзырд. Уæнг. Хъуыдыйад. Дзырд. Уæнг. Мыр. Дамгъæты сæйраг элементтæ фыссын.	Хъуыдыйад. Дзырд. Уæнг. Мыр.	-*Д*зырд уæнгтыл *дих* кæнын; -*Х*ъæлæсон мыртæ иртасын; -раст дзурын мыртæ (артикуляци); -дамгъæты элементтæ раст фыссын; -аразынхъуыдыйæдтæ æмæ чысыл радзырдтæ.		
8-æм урок. **Уæлæдарæс.**	Дзырд. Уæнг. Хъæлæсон æмææмхъæлæсон мыртæ. Дамгъæты сæйрагдæр элæменттæ фыссын.	Уæнгон-мырон анализ.	-Иртасын хъæлæсон æмææмхъæлæсон мыртæ кæрæдзийæ, сæ хицæндзинæдтæ сын зонын. -арæхсын дамгъæты элементтæ фыссын. -агурын æмæ анализ кæнын хи уагъд рæдыдтытæн.		
9-æм. **Хи дарыны æгъдæуттæ.**	Рацыд æрмæг фæлхат кæнын.	Рацыд æрмæг фæлхат кæнын.	-*Зонын* хи дарыны æгъдæуттæ. -архайынахуырадон диалогы. -аразын радзырд сюжетон нывтæм гæсгæ.		
Абетæ ахуыр кæнын (63 сахаты)					
1-аг урок. **Уазæгуаты зондабимæ (Арты равзæрд)**	Хъæлæсон мыр [а], дамгъæтæ***А, а.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***а***æмæ стыр дамгъæ**А.** Тагъддзуринаг сахуыр кæнын. Сюжетон нывтыл куыст.	Уæнгон-мырон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ.	-*Зонын м*ыр [**а**]-йæн характеристикæ дæттын. - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын. - логикон хæслæвæрдтæ сæххæст кæнын.		
2-аг - 3-аг уроктæ. **Рубрикæ «Уазæгуаты нæ фыдæлтæм» (Æрмгуырой).**	Хъæлæсон мыр [**æ**], дамгъæтæ***Æ, æ.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***æ***æмæ стыр дамгъæ***Æ***.. Дзырдтæн мырон-уæнгон анализ скæнын.	Мырон-уæнгон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ.	-*М*ыр [**æ**]-йæн характеристикæ дæттын. -*м*ырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -*м*ыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын.		

	Байхъусын текстмæ (аудировани) «Æртхъирæны мæй».	Каллиграф ийыл куыст.			
4- æм урок. **Сырдтæ.**	Хъæлæсон мыр [о], дамгъæтæ***О, о.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***о***æмæ стыр дамгъæ***О*** Байхъусын текстмæ (аудировани) «Домбай æмæ рувас». Амонын гыццыл дамгъæ***о*** фыссын. Амонын стыр дамгъæ***О*** куыд фысгæ у, уый.	Мырон- уæнгон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæн тæ. Каллиграф ийыл куыст.	*М*ыр [**0**]-йæн характеристикæ дæттын. - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын.		
5- æм урок.	Хъæлæсон мыр [у], дамгъæтæ***У, у.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***у***æмæ стыр дамгъæ***У***.. Æмдзæвгæ «А-лол-лай» равзарын æмæ дзы скъуыддзаг сахуыр кæнын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Мырон- уæнгон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæн тæ. Каллиграф ийыл куыст.	*Зонынм*ыр [**у**]-йæн характеристикæ дæттын. - Мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын. -архайын къордты куысты; -нывмæ гæсгæ схемæты руаджы текст саразын. -логикон хæслæвæрдтææххæст кæнын.		
6- æм урок. **Дон æмæ йæ ахадындзинад.**	Хъæлæсон мыр [и], дамгъæтæ***И, и.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***и***æмæ стыр дамгъæ***И***. Æмдзæвгæ «Фыдуаг чызг Ирæ» (йæ мидис ын равзарын). Тагъддзуринæгтæ сахуыр кæнын. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Хъæбæр дон».	Мырон- уæнгон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæн тæ. Каллиграф	*Зонынм*ыр [**и**]-йæн характеристикæ дæттын. - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын.		

	Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	ийыл куыст.			
7- æм урок.	Хъæлæсон мыр [ы], дамгъæ***ы.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***ы.*** Байхъусын текстмæ (аудировани) «Мыды чыргъæд». Мыртæ [а], [æ], [ы] –йы хицæндзинæдтыл бакусын.. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Мырон-уæнгон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**ы**]-йæн характеристикæ дæттын. - мырон-уæнгон анализ кæнын; -мыртæ [а], [æ], [ы] кæрæдзийæ хицæн кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын. *Архайын* къордты куысты.		
8- æм – 9-æм уроктæ. **Уазæгуаты телеуынаны**.	Мыртæ [э], [йэ], дамгъæтæ***Е, е.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***е*** æмæ стыр дамгъæ***Е***. Тагъддзуринаг сахуыр кæнын. Мамиты гигайы æмдзæвгæ «Бечи» -йыл бакусын. Логикон хъазт. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыртæн [э],[йэ] характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттынмæ; - хи хъуыдытæ дзурын; -тагъддзуринаг *Архайын* къордты куысты.		
10- æм урок. **Уазæгуаты нæ фыдæлтæм (Фыццаг ирон музыкалон инсрументтæ).**	Мыртæ [э], [йэ], дамгъæтæ***Е, е.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***е*** æмæ стыр дамгъæ***Е***. Дамгъæ***м***-имæ уæнгтææмæ дзырдтæ кæсын. Мыр [м] куыд хъуысы дзырдты, ууыл фæлтæрæнтæ кæнын базон-базонты руаджы. Æмбисæнды мидис равзарын. Байхъусын текстмæ (аудировани)	Мырон-уæнгон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [м]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын;-схемæтæм гæсгæ нывтæ агурын;		

	«Хъæддаг мæнæргъы». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.				
11- æм урок.	Æмхъæлæсон мыр [н], дамгъæтæ***Н, н.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***н*** æмæ стыр дамгъæ***Н***. Мыр [н] куыд хъуысы дзырдты, ууыл фæлтæрæнтæ кæнын базон-базонты æмææмдзæвгæйы руаджы. Дамгъæ***н***-имæ уæнгтææмæ дзырдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Мырон-уæнгон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын* мыр [н] –йæн характеристикæ дæттын; мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын.		
12- æм урок. **Уазæгуаты Зондабимæ.Цæрæгойтææмæ мæргъты хæдзæрттæ.**	Æмхъæлæсон мыр [р], дамгъæтæ***Р, р.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***р*** æмæ стыр дамгъæ***Р***. Дамгъæ***р***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Дидактикон хъазт «Чи растдæр». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын* мыр [**р**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын.		
13- æм – 14-æм уроктæ. **Сахат куыд фæзындис.**	Æмхъæлæсон мыр [ш], дамгъæтæ***С, с.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***с*** æмæ стыр дамгъæ***С***. Дамгъæ***с***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Сахат». Бирæнысанон дзырдтимæ зонгæ кæнын.	Уæнггай æнæкъуыл ымпыйæ кæсынæн фæлтæрæнтæ.	*Зонын:*мыр [**с**]-йæн характеристикæ дæттын; - ныхасы мыртæ хъусын æмæ дзурын; -мыртæ цы дамгъæтæй амынд сты, уыдон кæсын æмæ фыссын; -дзырдтæн мырон-уæнгон анализ кæнын. -текст уæнггай кæсын; -ахуыргæнæджы фæрстытæн дзуæппытæ дæттын. *Иртасын* хъусгæйæ, ныхасы мыртæн сæ		

	Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.		алыхуызондзинад (хъæлæсон у æви æмхъæлæсон, зылангон æви æзылангон. кæсын уæнггай.		
15-æм урок. **Уазæгуаты нæ фыдæлтæм (Рагон ирон хæдзар).**	Æмхъæлæсон мыр [х], дамгъæтæ***Х, х***. Фыссын гыццыл дамгъæ***х*** æмæ стыр дамгъæ***Х***. Дамгъæ***х***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст. Байхъусын текстæм: «Хиуа» (сойка), «Хуымгæнæны мæй».	Уæнггай æнæкъуылымпыйæ кæсынæн фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**х**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; -бирæнысанон дзырдтæ иртасын. Архайынкъордты куысты.		
16-æм урок. **Уазæгуаты нæ фыдæлтæм (Нымæт).**	Æмхъæлæсон мыр [т], дамгъæтæ***Т, т.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***т*** æмæ стыр дамгъæ***Т***. Дамгъæ***т***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Тагъддзуринаг сахуыр кæнын. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Тæрхъус». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Уæнггай æмæ æнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсынæн фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**т**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; -текст уæнггай кæсын; -ахуыргæнæджы фæрстытæн дзуæппытæ дæттын; - бæрæг кæнын предметты иумæйаг ном. Иртасын хъусгæйæ, ныхасы мыртæн сæ алыхуызондзинад (хъæлæсон у æви æмхъæлæсон, зылангон æви æзылангон).		
17-æм урок.	Æмхъæлæсон мыр [у], дамгъæтæ***У, у.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***у*** æмæ стыр дамгъæ***У***. Дамгъæ***у***-имæ уæнгтæ,	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Уæнггай	Зонын *м*ыр [**у**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ		

	дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	æмæ æнæхъæн дзырдтæй æнæкъуыл ымпыйæ кæсынæн фæлтæрæн тæ.	кæронæй хицæн кæнын; -бæрæг кæнын предметты иумæйаг ном; таггъддзуринаг сахуыр кæнын. Иртасынхъусгæйæ, ныхасы мыртæн сæ алыхуызондзинад (хъæлæсон у æви æмхъæлæсон, зылангон æви æзылангон); бирæнысанон дзырдтæ.		
18-æм урок. **Уазæгуаты нæ фыдæлтæм (Ирон хъæзтытæ).**	Æмхъæлæсон мыр [д], дамгъæтæ***Д, д.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***д*** æмæ стыр дамгъæ***Д.***. Бирæнысанон дзырдтæ.Сæ хъуыдымæ гæсгæ ныхмæвæрд дзырдтæ. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Фæдæгъд» (бузина). Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæн тæ.	Зонын *м*ыр [**д**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; -текст уæнггай кæсын; -ахуыргæнæджы фæрстытæн дзуæппытæ дæттын. Иртасынхъусгæйæ, ныхасы мыртæн сæ алыхуызондзинад (хъæлæсон у æви æмхъæлæсон, зылангон æви æзылангон).		
19-æм урок. **Уазæгуаты Зондабимæ (Зонинæгтæ цæрæгойты тыххæй).**	Æмхъæлæсон мыр [л], дамгъæтæ***Л, л.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***л*** æмæ стыр дамгъæ***Л.***. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Бæлæстæ садзæг зæронд лæг». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Мырон-уæнгон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæн тæ.	*Зонын м*ыр [**л**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын. *Иртасын* хъусгæйæ, ныхасы мыртæн сæ алыхуызондзинад (хъæлæсон у æви æмхъæлæсон, зылангон æви æзылангон).		
20-æм -21-æм урок тæ. **Рубрикæ «Уазæгуаты нæ**	Æмхъæлæсон мыр [к], дамгъæтæ***К, к.***	Уæнггай æмæ	*Зонын м*ыр [**к**]-йæн характеристикæ дæттын;		

фыдæлтæм» (Ирон хъæзтытæ)	Фыссын гыццыл дамгъæ*к* æмæ стыр дамгъæ***К*** Мыр [**к**] Дамгъæ***к***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Комдарæны мæй». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	æнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсынæн фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	- мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; - предметты иумæйаг нæмттæ бæрæг кæнын. *Иртасын* хъусгæйæ, ныхасы мыртæн сæ алыхуызондзинад (хъæлæсон у æви æмхъæлæсон, зылангон æви æзылангон). Тагъддзуринаг сахуыр кæнын. Дзырдты нысаниуæгтæ бамбарын		
22-æм -23-æм уроктæ. **Мæй не ввахсдæр сыхаг**	*Æ*мхъæлæсон мыр [й], дамгъæтæ***Й, й.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***й*** æмæ стыр дамгъæ***Й*** . Дамгъæ***й***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Мыр [й] куыд хъуысы дзырдты, ууыл фæлтæрæнтæ кæнын базон-базонты æмææмдзæвгæйы руаджы. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Уæнггай æмæ æнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсыны фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**й**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын;- уæнгтæй дзырдтæ аразын. *Иртасын* хъусгæйæ, ныхасы мыртæн сæ алыхуызондзинад (хъæлæсон у æви æмхъæлæсон, зылангон æви æзылангон).		
24-æм -25-æм уроктæ. **Уазæгуаты Зондабимæ (Куыд фæзынд хæдтæхæг)**	*Æ*мхъæлæсон мыр [г], дамгъæтæ***Г, г.*** Фыссын гыццыл дамгъæ*г* æмæ стыр дамгъæ***Г***.Мыр [**г**] Дамгъæ*г*-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Саг».	Уæнггай æмæ æнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсынæн фæлтæрæнтæ.	*Зонын м*ыр [**г**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; -предметты иумæйаг ном сбæрæг кæнын.		

	Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.		*Иртасын* хъусгæйæ, ныхасы мыртæн сæ алыхуызондзинад (хъæлæсон у æви æмхъæлæсон, зылангон æви æзылангон).		
26-æм -27-æм уроктæ.	Æмхъæлæсон мыр [ж], дамгъæтæ***З, з.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***з*** æмæ стыр дамгъæ***З.*** Дамгъæ***з***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Зæрдæвæрæны мæй». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст æмæ аив кæсыныл куыст. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**ж**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттынмæ; - хи хъуыдытæ дзурын. *Архайын* къæйттæй куысты.		
28-æм -29-æм уроктæ.	Æмхъæлæсон мыр [б], дамгъæтæ***Б, б.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***б*** æмæ стыр дамгъæ***Б***.. Дамгъæ***б***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæкæсын.. Байхъусын тексттæм (аудировани) «Бынмæдзг» (поползень), «Дыууæ бæласы». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст æмæ аив кæсыныл куыст. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**б**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын; -мыр дзырды райдиан, астæуæй æмæ кæронæй хицæн кæнын; - дидактикон хъæзтытæ бамбарын æмæ сææххæст кæнын. *Архайын* къордты куысты.		
30-æм -31-æм уроктæ. **Ирон фынг**	Æмхъæлæсон мыр [ф], дамгъæтæ***Ф, ф.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***ф*** æмæ стыр дамгъæ***Ф***. Дамгъæ***ф***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Рубрикæ «Уазæгуаты	Мырон-уæнгон анализ. Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ.	*Зонын м*ыр [**ф**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын;		

	Зондабимæ» (Зонинæгтæ цæрæгойты тыххæй). . Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Каллиграфийыл куыст.	-раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; - текст хи ныхæстæй радзурын; - къордты, къæйттæй кусын.		
32-æм -33-æм урокт æ. **Уазæгуаты Зондабимæ (Зонинæгтæ цæрæгойты тыххæй)**	Æмхъæлæсон мыр [с], дамгъæтæ***Ц, ц.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***ц*** æмæ стыр дамгъæ***Ц***.Мыр [**с**] рахицæн кæнын дзырдтæ***цæргæс*** æмæ***кæрц-*** æй. Дзырдтæн мырон-уæнгон анализ скæнын. Дамгъæ***ц***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Цæу» Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст æмæ аив кæсыныл куыст. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**с**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттын; - хи хъуыдытæ раст дзурын.		
34-æм урок. **Уазæгуаты Зондабимæ (Велосипеды фæзынд)**	Æмхъæлæсон мыр [в], дамгъæтæ***В, в.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***в*** æмæ стыр дамгъæ***В***.. Мыр [в] куыд хъуысы дзырдты, ууыл фæлтæрæнтæ кæнын. Дамгъæ***в***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Байхъусын текстмæ «Рувас æмæ йæ лæппын». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**в**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; -саразын дзырдтæ нывты нæмтты фыццаг дамгъæтæй. *Иртасын* хъусгæйæ, ныхасы мыртæн сæ алыхуызондзинад (хъæлæсон у æви æмхъæлæсон, зылангон æви æзылангон). *Архайын:*		

			ахуырадон диалогы; къордты куысты; къæйттæй куысты.		
35-æм -36-æм уроктæ.	Дамгъæ**ъ** (хъæбæр нысан), дамгъæтæ: ***къ, хъ, гъ, тъ, пъ, чъ, цъ***. Амонын дамгъæ**ъ** (хъæбæр нысан) фыссын. Æмхъæлæсон мыр [гъ], дамгъæтæ***Гъ, гъ.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***гъ*** æмæ стыр дамгъæ***Гъ***. Байхъусын текстмæ «Булæмæргъ». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын:* дамгъæ**ъ** (хъæбæр нысан); *м*ыр [**гъ**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; **-*К,г*** барын ***къ, хъ*** **-** имæ, ацы дамгъæтимæ уæнгтææмæ дзырдтæ кæсын; - ребустæ райхалын. *Аразын* уæнгтæй дзырдтæ, дзырдтæй хъуыдыйæдтæ. *Архайын* къордты куысты.		
37-æм урок. **Уазæгуаты нæ фыдæлтæм (Пирæн)**	Æмхъæлæсон мыр [п], дамгъæтæ***П, п.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***п*** æмæ стыр дамгъæ***П***. Дамгъæ***п***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст æмæ аив кæсыныл куыст. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**п**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; - текст хи ныхæстæй радзурын; - къордты, къæйттæй кусын; - хи хъуыдытæ дзурын.		
38-æм -39-æм уроктæ.	Æмхъæлæсон мыр [къ],	Ныхасы	*Зонын м*ыр [**къ**]-йæн характеристикæ		

	дамгъэтæ***Къ, къ.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***къ*** æмæ стыр дамгъæ***Къ***. Дамгъæ***къ***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; -тагъддзуринаг кæсын, - ныв тæм гæсгæ дзырдтæ аразын; -фатæгтæм гæсгæ дзырдтæ кæсын. *Архайын* къæйттæй кусты.		
40-æм -41-æм уроктæ. **Уазæгуаты нæ фыдæлтæм (Дзывылдар)**	*Æ*мхъæлæсон мыр [з], дамгъэтæ***Дз, дз.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***дз*** æмæ стыр дамгъæ***Дз***. Дамгъæ***дз***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**з**]-йæн характеристикæ дæтты; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; -мыр [ф] куыд хъуысы дзырдты, ууыл фæлтæрæнтæ кæнын базон-базон æмæ тагъддзуринаджы руаджы; - уæнгтæй дзырдтæ аразын; - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттын; - хи хъуыдытæ дзурын.		
42-æм - 43-æм уроктæ.	*Æ*мхъæлæсон мыр [хъ], дамгъэтæ***Хъ, хъ.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***хъ*** æмæ стыр дамгъæ***Хъ***. Дамгъæ***хъ***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын.	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ.	*Зонын м*ыр [**хъ**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; -уæнгтæй дзырдтæ аразын;		

	Байхъусын текстмæ (аудировани) «Кæсаглас æмæ хърихъуппытæ».		- къæйттæ куыст – цæсгæмттæм гæсгæ кæсын.		
44-æм -45-æм уроктæ.	Æмхъæлæсон мыр [ж], дамгъæтæ***Ж, ж.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***ж*** æмæ стыр дамгъæ***Ж***. Текстыл бакусын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**ж**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттын; - хи хъуыдытæ дзурын; - дзырдты цухгонд дамгъæтæ агурын - дзырдтæ кæсын фатæгтæй пайдагæнгæйæ. *Архайын* ахуырадон диалогы.		
46-æм -47-æм уроктæ.	Æмхъæлæсон мыр [дж], дамгъæтæ***Дж, дж.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***дж*** æмæ стыр дамгъæ***Дж***. Дамгъæ***дж***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**дж**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; тексты мидис æвзарын. *Архайын* къордты куысты.		
48-æм - 49-æм уроктæ.	Æмхъæлæсон мыр [тъ], дамгъæтæ***Тъ, тъ.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***тъ*** æмæ стыр дамгъæ***Тъ***. Дамгъæ***тъ***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Байхъусын текстмæ (аудировани)	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**тъ**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын;		

	«Тъæнджы мæй». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.		- тексты мидис æмбарын; *Аразын* уæнгтæй дзырдтæ, дзырдтæй хъуыдыйæдтæ.		
50-æм -51-æм уроктæ. **Уазæгуаты Зондабимæ (Зонинæгтæ цæрæгойты тыххæй)**	Æмхъæлæсон мыр [цъ], дамгъæтæ***Цъ, цъ.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***цъ*** æмæ стыр дамгъæ***Цъ***. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**цъ**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; -тексты мидис бамбарын; - ребус райхалын. *Аразын* уæнгтæй дзырдтæ, дзырдтæй хъуыдыйæдтæ.		
52-æм урок.	Æмхъæлæсон мыр [ч], дамгъæтæ***Ч, ч.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***ч*** æмæ стыр дамгъæ***Ч***. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Чылауийы апп». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Ныхасы рæзтыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**ч**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын, кæсын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын. *Аразын* уæнгтæй дзырдтæ, дзырдтæй хъуыдыйæдтæ.		
53-æм -54-æм уроктæ.	Æмхъæлæсон мыр [чъ], дамгъæтæ***Чъ, чъ.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***чъ*** æмæ стыр дамгъæ***Чъ***. Дамгъæ***чъ***-имæ уæнгтæ, дзырдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл	*Зонын м*ыр [**чъ**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -уæнггай æмææнæхъæн дзырдтæй æнæкъуылымпыйæ кæсын; -раст æмæ рæсугъд фыссын, кæсын æмæ дзурын;		

		куыст.	-мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; тексты мидис бамбарын. *Архайын* къæйттæй куысты.		
55-æм урок.	Æмхъæлæсон мыр [пъ], дамгъæтæ***Пъ, пъ.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***пъ*** æмæ стыр дамгъæ***Пъ***. Байхъусын текстмæ (аудировани) «Арт куыд хуыссын кæнын хъæуы». Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын м*ыр [**пъ**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; -тексты мидис бамбарын.		
56-æм урок.	Дамгъæ***ь*** (фæлмæн нысан) бæрæг кæны уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ дзырдты æмхъæлæсонты фæлмæндзинад. Дамгъæ***ь*** (фæлмæн нысан)-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Амонын дамгъæ***ь*** (фæлмæн нысан) фыссын. Рацыд æрмæг бафидар кæнын.	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	*Зонын* дамгъæ***ь*** (фæлмæн нысан); -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; *Архайын* ахуырадон диалогы.		
*57-æм -58-æм урокт*æ.	Хъæлæсон мыр**[э],** дамгъæтæ***Э, э***. Фыссын гыццыл дамгъæ***э*** æмæ стыр дамгъæ***Э***. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	Зонын *м*ыр [**э**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; - бамбарын, дамгъæ***э*** уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ дзырдты кæй фыссæм, æмæ йæ куыд кæсын хъæуы.		

			Аразын дзырдтæй хъуыдыйæдтæ, хъуыдыйæдтæй – текст. *Архайын* къæйттæй куысты.		
59-æм -60-æм уроктæ.	Мыртæ [у], [йу]**,** хъæлæсондамгъæтæ***Ю, ю.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***ю*** æмæ стыр дамгъæ***Ю***. Дамгъæ***ю***-имæ дзырдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	-Зонынмыртæ [у], [йу]нысан кæнынхъæлæсондамгъæ ***ю-й******æ***; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; -бамбарын, дамгъæ***ю***уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ дзырдты кæй фыссæм, æмæ йæ куыд кæсын хъæуы,уый. – проблемон фæрстытæн дзуапп дæттын.		
61-æм урок.	Мыртæ [а], [йа]; [о],[æ] **,** Хъæлæсон дамгъæтæ***Я, я, Ё.*** Фыссын гыццыл дамгъæтæ***я, ё***æмæ стыр дамгъæтæ***Я, Ё***. Дамгъæтæ***я, ё***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	-Зонын мыртæ [а], [йа]; [о],[æ] **,** нысан кæнынхъæлæсон дамгъæтæ***Я, я, Æ, æ.*** - мырон-уæнгон анализ кæнын; раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй рахицæн кæнын; -бамбарын, дамгъæтæ***я, ё*** уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ дзырдты кæй фыссæм, æмæ сæ куыд кæсын хъæуы, уый . - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттын.		
62-æм урок.	Æмхъæлæсон мыр [ш], дамгъæтæ***Ш, ш.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***ш*** æмæ стыр дамгъæ***Ш***. Дамгъæ***ш***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын.	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Каллиграфийыл куыст.	-Зонын *м*ыр [**ш**]-йæн характеристикæ дæттын; -мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -раст, аив æмææмбаргæ каст кæнын; -мыр дзырды райдиан, астæу æмæ кæронæй хицæн кæнын; - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттын.		

	Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.		*Архайын* къæйттæй куысты.		
63-æм урок.	Æмхъæлæсон мыр [щ], дамгъæтæ***Щ, щ.*** Фыссын гыццыл дамгъæ***щ*** æмæ стыр дамгъæ***Щ***. Дамгъæ***щ***-имæ уæнгтæ, дзырдтææмæ хъуыдыйæдтæ кæсын. Къухфысты хæслæвæрдтыл куыст.	Раст, аив æмææмбаргæ кастыл фæлтæрæнтæ. Рацыд темæтыл афæлгæст.	-Зонын *мыр* [**щ**]-йæн характеристикæ дæттын; - мырон-уæнгон анализ кæнын; -раст æмæ рæсугъд фыссын æмæ дзурын; -раст, аив æмææмбаргæ каст; - хи ныхæстæй дзурын.		
Мæ фыццаг уроктæ ирон æвзагæй (12 сахаты)					
1-аг - 2-аг уроктæ.	Дзырд. Хъуыдыйад. Текст.	Дзырдтæй хъуыдыйæдтæ аразын. Тексты арæзт.	-Барын æвзаджы иуæгтæ кæрæдзиуыл: дзырд, хъуыдыйад, текст. -Иртасын: - дзырд æмæ хъуыдыйад; - хицæн хъуыдыйæдтæ баст текстæй. Ныхас хъуыдыйæдтыл дих кæнын. Архайынкъордты куысты.		
3-аг - 4-æм уроктæ.	Хъæлæсон æмææмхъæлæсон мыртæ. Дамгъæтæ	Хъæлæсон мыртæ. Хъæлæсон дамгъæтæ. Æмхъæлæсон мыртæ. Æмхъæлæсон дамгъæтæ.	-Дзырдтæн мырон-дамгъон анализ кæнын; -мырты нымæц бæрæг кæнын дзырды мидæг.-иртасын хъæлæсон æмæ æмхъæлæсон мыртæ кæрæдзийæ.		
5-æм урок..	Уæнг. Дзырдтæ уæнгтыл дих кæнын. Дзырдтæ иу рæнхъæй иннæмæ хæссын.	Дзырдтæ уæнгтыл дих кæнын. Дзырдтæ иу рæнхъæй	-Зонын - уæнг арæзт цæуы æрмæст хъæлæсон мырты руаджы; -дзырдтæ уæнгтыл раст дих кæнын; -иу рæнхъæй сæ иннæмæ раст хæссын.		

		иннæмæ хæссын.	-мыртæй уæнгтæ аразын, уæнгтæй – дзырдтææмæ дзырдтæй хъуыдыйæдтæ аразын; архайын къæйттæй куысты.		
6-æм урок..	Дамгъæтæ***дз, дж, гъ, къ, цъ, тъ, пъ, чъ*** дзырдты мидæг.	Кавказаг дамгъæтимæ дзырдтæ уæнгтыл раст дих кæнын, иу рæнхъæй сæ иннæмæ раст хæссын.	-Зонынкавказаг дамгъæтæ***дз, дж, гъ, къ, цъ, тъ, пъ, чъ*** раст фыссын; -фонетикон æгъдауæй мыртæ [**дз**], [**дж**], [**гъ**], [**къ**], [**цъ**], [**тъ**], [**пъ**], [**чъ**] раст дзурын. -кавказаг дамгъæтимæ дзырдтæ уæнгтыл раст дих кæнын, иу рæнхъæй сæ иннæмæ раст хæссын.		
7-æм урок.	Ирон алфавиты дамгъæты нæмттæ. Дæмгъæты рæнхъæвæрд алфавиты. Дзырдты равæрд алфавитмæ гæсгæ.	Дзырдты равæрд алфавитмæ гæсгæ.	-Æмбарын, алфавит дамгъæты рæнхъæвæрд кæрæдзи фæдыл, кæй у. -зонын алфавит. -дзырдтæ алфавиты уагыл равæрын.		
8-æм урок.	Фæрстытæ***чи?***æмæ***цы?***- йæн дзуапп цы дзырдтæ дæттынц, уыдон кæрæдзийæ иртасын.	Фæрстытæ***чи?***æмæ***цы?***- йæн дзуапп цы дзырдтæ дæттынц, уыдон кæрæдзийæ иртасын.	-Зонын,фарст ***чи?***æрмæст адæймагмæ раттæн ис, фарст ***цы?*** та - иннæ предметтæм. -фæрстытæ***чи?***æмæ***цы?*** раст дæттын.		
9-æм урок.	Стыр дамгъæ адæймæгты нæмтты æмæ мыггæгты. Стыр дамгъæ фосыл æвæрд нæмтты.	Стыр дамгъæ горæтты æмæ хъæуты нæмтты. Стыр дамгъæфосыл	-Зонын: -стыр дамгъæ хъуыдыйады райдайæны фыссын; -адæймæгты æмæ фосыл æвæрд нæмтты; -бæстæты, горæтты, хъæуты, дæтты æмæ		

		æвæрд нæмтты.	уынгты сæрмагонд нæмтты. - дзырдтæй хъуыдыйæдтæ аразын, хъуыдыйæдтæй та – текст. Архайынкъордты куысты.		
10-æм урок. .	Фæрстытæ***цы ми кæны?***,***цы кæны?***-йæн дзуапп цы дзырдтæ дæттынц, уыдон кæрæдзийæ иртасын.	Архайæвдисæг дзырдтæ.	-Зонынфæрстытæ***цы ми кæны?***,***цы кæны?*** архайдæвдисæг дзырдтæм кæй дæттæм, уый. -хъуыдыйæдтæ цухгонд дзырдтæй æххæст кæнын; -сфæлдыстадон куыстытæ кæнын.		
11-æм - 12-æм уроктæ.	Фæрстытæ***цыхуызæн?***,***цавæр?*** - æн дзуапп цы дзырдтæ дæттынц, уыдон кæрæдзийæ иртасын.	Миниуæгæвдисæг дзырдтæ. Рацыд æрмæг фæлхат кæнын.	-Зонын, фæрстытæ***цыхуызæн?***,***цавæр?*** миниуæгæвдисæг дзырдтæм кæй дæттæм, уый. -хъуыдыйæдтæ цухгонд дзырдтæй æххæст кæнын; -сфæлдыстадон куыстытæ кæнын; -рацыд æрмæгæй практикон æгъдауæй пайда кæнын.		
Ирон кæсыны уроктæ (12 сахаты)					
1-аг урок. **Чеджемты Геор «Къоста»**	Чеджемты Г. æмдзæвгæ «Къоста» æмæ текст Хетæгкаты Къостайы тыххæй.	Аив æмææмбаргæ каст. Ныхасы рæзтыл куыст.	-Бахъуыды кæнын уацмысты авторты; - литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын; -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -литературон уацмыстæ хи ныхæстæй дзурын; -æмдзæвгæтæ зæрдывæрдæй ахуыр кæнын. -æмбарынуацмысты мидис.		

2-аг урок. **« Къоста»**	Хетæгкаты Къостайы æмдзæвгæ «Цъиу æмæ сывæллæттæ». Уацмысы анализ.	Аив æмææмбаргæ каст. Ныхасы рæзтыл куыст.	- Бахъуыды кæнын уацмысты авторты; -литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын. -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -æмдзæвгæтæ зæрдывæрдæй дзурын; - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттын; - хи хъуыдытæ дзурын. -æмбарынуацмысты мидис.		
3-аг урок. **« Уалдзæг»**	Чеджемты Геор. «Гыццыл аланты зарæг». Кочысаты Мухарбег. «Уалдзæг». Бакæсын æмдзæвгæтæ, равзарын сын сæ мидис.	Аив æмææмбаргæ каст.	-Зонынуацмысты авторты; -литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын. -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -æмдзæвгæтæ зæрдывæрдæй дзурын. -æмбарын уацмысты мидис.		
4-æм урок. **« Цæрæгойтæ»**	Аргъау «Мæлдзыг æмæ бæлон». Фæрстытæм гæсгæ равзарын аргъауы мидис.	Аив æмææмбаргæ каст. Ныхасы рæзтыл куыст.	- Зонын литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын; -текстимæ кусын (сæйраг хъуыды хицæн кæнын, æххуысгæнæн дзырдтæ агурын, фæрстытæн дзуапп дæттын). -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -литературон уацмыстæ хи ныхæстæй дзурынмæ; - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттын; - хи хъуыдытæ дзурын; -æмбарынуацмысты мидис.		
5-æм урок.	Цæгæраты Гигойы æмдзæвгæ «Ичъи». Бакæсын æмдзæвгæ, равзарын ын йæ мидис.	Аив æмææмбаргæ каст.	-Зонын уацмысты авторты; - литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын. -литературон уацмыстæ раст, аив		

			æмææмбаргæйæ кæсын; -æмдзæвгæтæ зæрдывæрдæй дзурын; - хи хъуыдытæ дзурын; -æмбарынуацмысты мидис.		
6-æм урок. **« Сырдтæ»**	Аргъау «Арс, рувас æмæ бирæгъ». Фæрстытæм гæсгæ равзарын аргъауы мидис.	Аив æмææмбаргæ каст. Ныхасы рæзтыл куыст.	-Зонын литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын; - текстимæ кусын (сæйраг хъуыды хицæн кæнын, æххуысгæнæн дзырдтæ арын, фæрстытæн дзуапп дæттын). -арæхсынлитературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -литературон уацмыстæ хи ныхæстæй дзурын. -æмбарынуацмысты мидис.		
7-æм урок. **«Куыст»**	Цæрукъаты Таймуразы æмдзæвгæ «Рæхимæт». Равзарын ын йæ мидис.	Ныхасы рæзтыл куыст.	-Зонын уацмысты авторты; - литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын. -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -æмдзæвгæтæ зæрдывæрдæй дзурын; - хи хъуыдытæ дзурын; -æмбарынуацмысты мидис.		
8-æм урок ***« Куыст»***	К. Д. Ушинскийы уацмыс «Алчи йæ куысты уæлхъус». Уацмысы анализ.	Аив æмææмбаргæ каст. Ныхасы рæзтыл куыст.	-Зонын уацмысты авторты; - литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын. -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -литературон уацмыстæ хи ныхæстæй дзурын; -æмбарынуацмысты мидис.		
9-æм урок	Цæрукъаты Валодяйы æмдзæвгæ «Аххытææмæ оххытæ».	Аив æмææмбаргæ	-Зонын уацмысты авторты; - литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн		

	Бакæсын æмдзæвгæ, равзарын ын йæ мидис.	каст. Ныхасы рæзтыл куыст.	кæнын. -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -литературон уацмыстæ хи ныхæстæй дзурын; - хи хъуыдытæ дзурын; -æмбарынуацмысты мидис.		
10-æм урок «**Хæдзарон цæрæгойтæ»**	Аргъау «Мыстытææмæ гæды». Фæрстытæм гæсгæ равзарын аргъауы мидис.	Аив æмææмбаргæ каст. Ныхасы рæзтыл куыст.	-Зонынлитературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын. -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -литературон уацмыстæ хи ныхæстæй дзурын; -æмбарынуацмысты мидис.		
11-æм урок. **« Хæдзарон фос»**	К. Д. Ушинскийы уацмыс «Хæдзарон фосы быцæу». Уацмысæн анализ скæнын.	Аив æмææмбаргæ каст. Ныхасы рæзтыл куыст.	-Зонын уацмысты авторты; -литературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын. -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын. - проблемон фæрстытæн дзуапп дæттын; - хи хъуыдытæ дзурын; -æмбарынуацмысты мидис.		
12-æм урок. **«Хæдзарон фос»**	Аргъау «Сырдоны хæрæг». Фæрстытæм гæсгæ йын равзарын йæ мидис.	Аив æмææмбаргæ каст. Ныхасы рæзтыл куыст.	-Зонынлитературон жанртæ кæрæдзийæ хицæн кæнын. -литературон уацмыстæ раст, аив æмææмбаргæйæ кæсын; -литературон уацмыстæ хи ныхæстæй дзурын; - хи хъуыдытæ дзурын; -æмбарынуацмысты мидис.		